

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Dawid Miąsik

w sprawie z odwołania R. Z.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z udziałem zainteresowanego (...) Przedsiębiorstwa Transportowo-Spedycyjnego

A. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L.

o wysokość składek na ubezpieczenie społeczne,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w dniu 18 października 2018 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...) z dnia 24 maja 2017 r., sygn. akt III AUa (...),

1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

2. zasądza od R. Z. na rzecz organu rentowego kwotę 450 (czterysta pięćdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w (...) wyrokiem z dnia 24 maja 2017 r., sygn. akt III AUa (...), oddalił apelację R. Z. od wyroku Sądu Okręgowego w L. z dnia 1 września 2016 r., sygn. akt VIII U (...), zmieniającego zaskarżoną decyzję organu rentowego z dnia 10 czerwca 2015 r. i ustalającego R. Z. podstawy wymiaru składek z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika (...) Przedsiębiorstwa Transportowo Spedycyjnego A. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w L. na wskazane w wyroku wysokości.

Skargę kasacyjną od powyższego wyroku Sądu Apelacyjnego wniosła ubezpieczona R. Z., zaskarżając go w całości. Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów oraz występujące w sprawie następujące istotne zagadnienia prawne: 1) Jakie kryteria powinny być brane pod uwagę przez Sąd ustalający podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i jakim kryteriom należy przypisać charakter nadrzędny? 2) Czy ustalając podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, jest dopuszczalne poprzestanie na odniesieniu się do przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę w sektorze przedsiębiorstw bez nagród z zysku czy też w toku dokonywania takiego wymiaru sąd orzekający w sprawie odnieść powinien się przede wszystkim do wynagrodzenia otrzymywanego u tego samego pracodawcy przez osoby zatrudnione na stanowiskach o możliwie najbardziej zbliżonym zakresie obowiązków i odpowiedzialności, a ponadto zweryfikować czy dokonany wymiar nie będzie prowadził do nieuzasadnionej dyskryminacji kobiet w ciąży u danego pracodawcy? 3) Czy dokonując oceny czy wysokość określonego w umowie o pracę wynagrodzenia przekracza poziom godziwy w odniesieniu do sytuacji majątkowej, możliwości i kondycji finansowej pracodawcy, ocenę tę Sąd oprzeć można wyłącznie na osiąganym przez pracodawcę zysku z prowadzonej działalności?

W odpowiedzi na skargę organ rentowy wniosł o wydanie postanowienia o odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i zasądzenie na rzecz organu rentowego kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych, ewentualnie - w przypadku przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania przez Sąd Najwyższy – o oddalenie skargi kasacyjnej i zasądzenie na rzecz organu rentowego kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia celem jej merytorycznego rozpoznania.

Odnosząc się do potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, wskazać należy, iż w zasadzie przesłanka ta nie została uzasadniona przez

skarżącą. Odwołanie się do przesłanki zawartej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. wymaga wskazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi wątpliwości nie doczekał się należytej wykładni, bądź niejednolita jego interpretacja wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów. W takim wypadku strona powinna przedstawić na czym polegają te rozbieżności, ze wskazaniem konkretnych orzeczeń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 sierpnia 2013 r., II CSK 72/13, Legalis nr 733431). W niniejszej sprawie wymogi te nie zostały spełnione. Przede wszystkim nie został w ogóle sprecyzowany przepis mający budzić poważne wątpliwości. Nie zostało wskazane także jakiegokolwiek orzecznictwo świadczące o istniejących rozbieżnościach.

Co się zaś tyczy powołanych zagadnień prawnych, to choć zostały poprawnie sformułowane, z ich uzasadnienia nie wynika konieczność rozstrzygnięcia w drodze rozpoznania skargi kasacyjnej. Kwestie ich dotyczące zostały już rozważone w orzecznictwie Sądu Najwyższego, np. w wyroku z dnia 1 marca 2018 r. o sygn. akt III UK 37/17 (LEX nr 2497575), gdzie wyjaśniono, że katalog kryteriów jest szeroki. Wskazuje się, że podstawę wymiaru składki ubezpieczonego będącego pracownikiem stanowi wynagrodzenie godziwe, a więc należne, właściwe, odpowiednie, rzetelne, uczciwe i sprawiedliwe, zachowujące cechy ekwiwalentności do pracy, natomiast ocena godziwości tego wynagrodzenia wymaga uwzględnienia okoliczności każdego konkretnego przypadku, a zwłaszcza rodzaju, ilości i jakości świadczonej pracy oraz wymaganych kwalifikacji. Ponadto w powołanym już wcześniej orzeczeniu Sąd Najwyższy wskazał, że wynagrodzenie kształtowane jest nie tylko bodźcami wskazanymi w art. 78 § 1 k.p., ale pośrednio również koniunkturą gospodarczą, opłacalnością działalności w danej branży, miejscem wykonywania pracy, relacją między popytem i podażą, wielkością stopy bezrobocia.

W kontekście powyższego wskazać należy, iż - co szczególnie istotne w sprawie niniejszej - Sąd nie ustalił wymiaru składki ani godziwej wysokości wynagrodzenia jedynie w oparciu o przeciętne miesięczne wynagrodzenie za pracę w sektorze przedsiębiorstw lub sytuację finansową pracodawcy, bowiem rozważył też zakres obowiązków ubezpieczonej oraz wysokość zarobków pracowników, którzy wykonywali je uprzednio.

Mając to na względzie, należało orzec jak w sentencji.